

Από τον Χρήστο Επαμ. Κυργιάκη

Με αφορμή έναν πραγματικό διάλογο με αρκετές προσθήκες. Σε κάποιους ίσως να φανούν υπερβολικές μα όσοι κινούνται στο χώρο των σχολείων ίσως να έχουν να κάνουν και άλλες.

- Δάσκαλος θέλω να γίνω παππού σαν μεγαλώσω. Μόνο αυτό αγαπάω.
- Πιότερο από το μάθημά σου ν' αγαπάς τους μαθητές σου. Μόνο τότε θα κάνεις και το μάθημα σου πιο όμορφο και δεν θα πάψεις ποτέ να διεκδικείς γι' αυτούς αλλά και για σένα το καλύτερο.
- ...
- Μιας κι αποφάσισες να γίνεις δάσκαλος πρέπει να ξέρεις πως ο δρόμος που θα διαβείς είναι δύσκολος. Μη θαρρείς πως θα τον διανύσεις με αυτοκίνητο. Με τα πόδια θα πας και πολλές φορές στα πόδια σου δεν θα φοράς παπούτσια, θα είσαι ξυπόλυτος.
- Γιατί το λες αυτό παππού;
- Γιατί θα έρχονται μέρες που η ψυχή σου θα πονάει τόσο που θα θέλεις να το βάλεις στα πόδια. Θα έρχονται μέρες που δεν θα μπορείς να πεις ψέμματα στους μαθητές σου γιατί θα σε κοιτάνε στα μάτια και θα παρακαλάνε για μια σταγόνα αλήθειας.

Θα έρχονται στιγμές που δεν θα μπορείς να γιατρέψεις μια παιδική ψυχή πληγωμένη. Θα συναντήσεις παιδιά παρατημένα από γονείς και κοινωνία, παιδιά δαρμένα και βιασμένα ψυχικά. Τούτο το σύστημα το εκπαιδευτικό δε νοιάζεται γι' αυτά τα παιδιά και το χειρότερο θα ζητήσει κι από σένα να κάνεις το ίδιο. Μην ασχολείσαι με καμμένα χαρτιά θα σου πουν κι εσένα δεν θα το χωράει ο νου σου και θα σχίζεται η καρδιά σου. Βλέπεις τούτο το σύστημα το εκπαιδευτικό, μόνο εκπαιδευτικό δεν είναι.

- Και τι είναι;

- Βαθμοθηρικό είναι, εξεταστικό είναι χωρίς ισότητα και χωρίς δικαιοσύνη. Κρύβει την ανεπάρκειά του να εμπνεύσει τους νέους πίσω από διαγωνισμούς, πρωτιές, αριστείες και καινοτομίες. Πνίγει την κριτική σκέψη που γεννά αμφισβήτηση και υμνεί την αδιάκοπη προσπάθεια χωρίς ανάσα και κυρίως χωρίς σκέψη. Επιβραβεύεται αυτός που θα μάθει να λέει το τρίωρο ποίημα σε μια πανελλαδική εξεταστική διαδικασία που θα στοιβάξει τους περισσότερους υποψήφιους σε σχολές που επιλέγουν όχι από αγάπη αλλά από ανάγκη.

- Μα οι καλύτεροι δεν πρέπει να επιβραβεύονται; Αυτό δεν είναι το δίκαιο; Όλοι δεν έχουν δικαίωμα συμμετοχής στις εξετάσεις; Αυτό δεν είναι ισότητα;

- Καλύτεροι σε τι; Τι σόι εκπαιδευτικό σύστημα είναι αυτό που εκπαιδεύει τα παιδιά, από το δημοτικό ακόμα, στην πειθαρχία, στη ρουφιανιά, στην υπακοή και στις συνεχείς εξετάσεις; Αν συμβεί κάτι μέσα στην τάξη η πιο συνηθισμένη αντιμετώπιση είναι η απαίτηση κάποιος μαθητής να μαρτυρήσει ποιος το έκανε. Πάρε 50 ερωτήσεις για επανάληψη και εξέταση στην Ιστορία, λέει ο ένας δάσκαλος. Τεστ στη Γλώσσα, τεστ στα μαθηματικά, τεστ στη γεωγραφία, τεστ στα θρησκευτικά. Η αξιολόγηση επικαλύπτει την ομορφιά της απόκτησης της γνώσης. Και να τα παρατράγουδα με τους βαθμούς. Γιατί στο παιδί μου έβαλες 9 αντί για 10; παραπονιέται ο ένας ο γονιός, γιατί μπήκε το άλλο το παιδί στη σημαία για την παρέλαση και όχι το δικό μου; παραπονιέται ο άλλος ο γονιός, γιατί το δικό μου το παιδί που δεν κάνει φασαρία πήρε τον ίδιο βαθμό με το άλλο που κάνει; παραπονιέται ο τρίτος γονιός και πάει λέγοντας. Πρέπει να μάθουν από μικρά στην πίεση, να ξεχάσουν ότι είναι παιδιά που πρέπει να παίζουν. Πρέπει να μάθουν από μικρά να ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις των εξετάσεων της τρίτης λυκείου. Όλο το εκπαιδευτικό μας σύστημα έχει τα μάτια του στραμμένα στις πανελλαδικές. Και ποιο είναι το αποτέλεσμα; Ένας μεγάλος αριθμός υποψηφίων, αν όχι η πλειοψηφία, να περνάει σε κάποια σχολή όχι αυτή που θα προτιμούσε, έτσι για να περάσει κάπου. Τα εκπαιδευτικά συστήματα πρέπει να βοηθούν με όποιον τρόπο χρειαστεί και με οποιοδήποτε οικονομικό τίμημα ώστε οι μαθητές να αναπτύσσουν τις κλίσεις και τα ταλέντα τους μέσα στο σχολείο με ψυχική ηρεμία και ισορροπία, χωρίς ανισότητες, χωρίς αδικίες και χωρίς αποκλεισμούς.

- Υπάρχει τέτοιο σχολείο παππού κάπου;

- Δεν ξέρω αν υπάρχει. Ξέρω πως, αν δεν υπάρχει πρέπει να δημιουργηθεί. Αυτό πιστεύω όσο ήμουν δάσκαλος κι αυτό πιστεύω και τώρα. Γι' αυτό σου είπα τα προηγούμενα. Αν γίνεις δάσκαλος να σπέρνεις κάθε μέρα στους μαθητές σου την αμφισβήτηση. Κι όταν οι μαθητές

σου αμφισβητήσουν κι όσα τους λες εσύ ο ίδιος, τότε να νιώσεις περήφανος γιατί πέτυχες το σκοπό σου. Αμφισβητώντας προχωράει ο άνθρωπος όρθιος. Υπακούοντας άκριτα βαδίζει πάντα σκυφτός και υποταγμένος. Τον λες άνθρωπο όμως αυτόν;